

УДК: 636.52/058.082

ВИРОЩУВАННЯ РЕМОНТНОГО МОЛОДНЯКУ КУРЕЙ М'ЯСНИХ КРОСІВ ЗА ВИКОРИСТАННЯ РІЗНОГО ОБЛАДНАННЯ

Бородай В.П. - д. с.-г. н., професор,
Базиволяк С.М. - к. с.-г. н., доцент, НУБіП України

Постановка проблеми. Розвиток високоефективного птахівництва значною мірою залежить від використання досягнень науково-технічного прогресу в селекції, технології виробництва, годівлі птиці, ветеринарії, переробці та реалізації продукції [1].

У світовому балансі м'ясопродуктів пташине м'ясо займає 20-25%, а в країнах з розвинутим птахівництвом – 30% і більше. Близько 62% м'яса птиці отримують за рахунок вирощування бройлерів. За якістю наукового забезпечення галузі птахівництва Україна наближається до світового рівня, разом із цим зростає і кількість виробленої продукції [3].

Стан вивчення проблеми. Бройлерне виробництво в Україні базується на використанні батьківських форм і кросів селекції провідних селекційних фірм Західної Європи і США. При цьому здійснюється імпорт батьківських стад, які використовуються впродовж однієї генерації. Тому для комплектування батьківських стад щорічно завозять добових курчат, адже якісне вирощування ремонтного молодняку є запорукою майбутньої продуктивності курей батьківського стада і рівня рентабельності всього виробництва м'яса [4].

Головним завданням вирощування ремонтного молодняку м'ясних курей є комплектування батьківського стада життєздатною птицею, яка б відзначалась високою несучістю та високим виходом інкубаційних яєць. Вирощування ремонтного молодняку закладає основу всього виробництва м'яса курчат-бройлерів на підприємстві [2].

Завдання і методика досліджень. Нашої роботи було проаналізувати вирощування ремонтного молодняку курей та його продуктивність за використання обладнання фірм „Big Datchman” та „Plury-Tek”.

Дослідження проведено в умовах репродуктора другого порядку. Предметом досліджень був ремонтний молодняк м'ясних курей вирощений за використання обладнання «Big Datchman» виробництва німецької фірми та «Poultry-Tech» виробництва угорської фірми.

В умовах господарства ремонтний молодняк вирощували у пташниках на глибокій підстилці. Для утримання птиці використовували вищезазначене обладнання.

Кожен комплект обладнання, незалежно від марки, включає всі системи, необхідні для вирощування птиці: годівлі, напування, освітлення, вентиляції, опалення та засоби автоматики.

Лінія годівлі обладнання «Big Datchman» складається з проміжного бункера, ряду послідовно з'єднаних оцинкованих труб, довжиною 3,05 м кожна, із закріпленими на них годівницями, а також спірального транспортеру з електроприводом. На кінці лінії годівлі закріплена контрольна годівниця, у якій

встановлено датчик, що забезпечує включення чи виключення спірального транспортера роздачі корму по годівницях залежно від рівня корму в контрольній годівниці.

Годівниці зроблені з полімерних матеріалів із діаметром чаші 330 і 400 мм відповідно для курочок і півників з розрахунку одна годівниця на 5-7 голів. У систему годівлі включені також ваги «Аутолім» для точного дозування корму. Лінії годівлі за допомогою спеціальної лебідки піднімають на задану висоту над підлогою, відповідно до віку птиці.

У лінії годівлі обладнання «Poultre-Tech» передбачено кормороздавач розкидального типу без годівниць (принцип роботи аналогічний розкиданню піску на дорозі). Корм з бункера розкидається крильчаткою електродвигуна на відстань від 6 до 20м, залежно від віку ремонтного молодняка, безпосередньо на підстилку.

Ремонтний молодняк утримують розділеними за статтю, тобто курочок і півників вирощують в окремих пташниках. Приміщення розділене на секції по 1000 – 1500 голів.

Результати досліджень. Повноцінний ріст і розвиток має важливе значення у вирощуванні ремонтного молодняка курей м'ясних кросів, оскільки в цьому віці закладається майбутня продуктивність курей батьківського стада.

Таблиця 1. - Жива маса ремонтних курочок за використання різного обладнання, г

Вік, тижні	Жива маса за стандартом	Обладнання			
		«Poultre-Tech»		«Big Datchman»	
		фактично	± до стандарту	фактично	± до стандарту
1	159	156	-3	129	-30
2	295	278	-17	257	-38
3	386	374	-12	395	-9
4	522	502	-20	518	-4
5	612	585	-27	590	-22
6	726	698	-28	691	-35
7	816	786	-30	819	3
8	907	903	-4	924	17
9	1021	1038	17	1030	9
10	1111	1155	44	1145	34
11	1225	1257	32	1246	21
12	1293	1333	40	1347	54
13	1383	1437	54	1443	60
14	1452	1531	79	1542	90
15	1542	1640	98	1628	86
16	1610	1710	100	1730	120
17	1724	1832	108	1849	125
18	1814	1930	116	1948	134

У результаті досліджень встановлено (табл. 1), що з кожним тижнем життя жива маса курочок збільшувалася, але збільшення по групах було різним.

Так, за використання обладнання «Poultre-Tech» жива маса до 8 тижня життя була меншою за стандарт, різниця між ними коливалася у межах від 30

до 3 г. З 9 до 18 тижня життя жива маса була більшою за стандарт від 17 до 116 г.

За використання обладнання «Big Datchman» жива маса курочок до 6 тижня життя теж була меншою за рекомендовану фірмою-оригіном, дана різниця становила 4...38 г, а з 7 по 18 тижень життя жива маса курочок була більшою за стандарт фірми на 3...134 г.

У першій та другій групах жива маса курочок у кінці періоду вирощування перевищувала стандарт, але за використання обладнання «Poultre-Tech» ця різниця була не значною і становила 6,4%, тоді як за використання обладнання «Big Datchman» – 7,4%.

Аналізуючи відносні прирости у групах птиці з використанням різного обладнання, можна відмітити, що більшими вони були у другій групі, тобто з використанням обладнання «Big Datchman», але різниця була невеликою і становила 2...10%.

Як свідчать наведені дані (табл. 2), з кожним тижнем життя жива маса ремонтних півників збільшувалася, але це збільшення по групах було різним.

Таблиця 2. - Жива маса ремонтних півників за використання різного обладнання, г

Вік, тижні	Жива маса за стандартом	Обладнання			
		«Big Datchman»		«Poultre-Tech»	
		фактично	± до стандарту	фактично	± до стандарту
1	150	139	-11	120	-30
2	350	299	-51	310	-40
3	500	468	-32	480	-20
4	640	574	-66	620	-20
5	800	789	-11	728	-72
6	960	926	-34	864	-96
7	1098	1054	-61	1012	-86
8	1270	1259	-11	1218	-52
9	1420	1399	-21	1368	-52
10	1550	1527	-23	1488	-62
11	1660	1679	19	1640	-20
12	1770	1791	21	1823	53
13	1880	2093	213	1965	85
14	1990	2214	224	2100	110
15	2100	2321	221	2232	132
16	2210	2501	291	2400	190
17	2330	2501	171	2525	195
18	2470	2605	135	2601	131

Так, за використання системи годівлі фірми «Poultre-Tech» жива маса до 11 тижня життя була меншою за стандарт, різниця коливалася в межах від 20 до 86 г. З 12 тижня і до 18 вона була більшою за рекомендовану фірмою-оригіном на 53... 195 г. За використання системи годівлі фірми «Big Datchman» жива маса півників до 10 тижня життя теж була меншою від показників, рекомендованих фірмою-оригіном, різниця становила 11...66 г. З 11 по 18 тижень життя жива маса півників була більшою за рекомендовану фірмою на 19...291 г.

У першій та другій групах жива маса півників у кінці періоду вирощування перевищувала стандарт, але за використання обладнання «Poultre-Tech» різниця була незначною; за використання обладнання «Big Datchman» вона була дещо більшою і мінливішою.

Однією з основних умов отримання високої яєчної продуктивності курей батьківського стада є вирощування високоякісного молодняку. Запорука цього - забезпечення однорідності стада до 80% і більше. Таких показників можна досягнути через постійний контроль живої маси, яка не повинна відхилитися від середньої в той чи інший бік більше ніж на 10%.

Під час проведення досліджень з вирощування ремонтного молодняку ми також розрахували однорідність стада (рис.1).

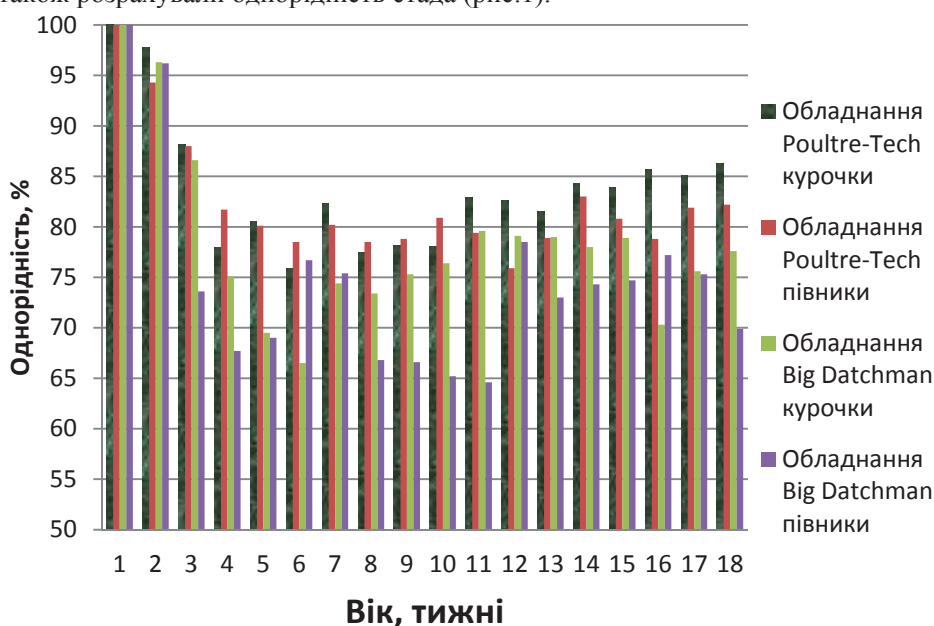

Рис.1. Однорідність ремонтного молодняку

Аналізуючи однорідність стада ремонтного молодняку, встановлено, що за використання угорського обладнання «Poultre-Tech» впродовж усього періоду вирощування вона була вищою, ніж за використання системи годівлі фірми «Big Datchman». Так, однорідність стада курочок упродовж усього періоду вирощування за використання системи годівлі фірми «Poultre-Tech» була в межах 75,1...86,3%, не враховуючи двох перших тижнів вирощування, коли в усіх групах показник однорідності стада був дуже високим і становив 94,3...100%. За використання угорського обладнання однорідність півників теж була відносно високою, оскільки згідно рекомендаціями фірми-постачальника однорідність стада більше 75% вважається доброю.

За використання обладнання «Big Datchman» однорідність птиці була задовільною, але дещо меншою порівняно з першою групою різниця становила у курочок 1,5...15,4%, у півників – 1,6 ...12,3%.

Кращі показники однорідності стада у першій групі порівняно з другою на 10-15% можна пояснити більшим фронтом годівлі птиці та кращими показниками мікроклімату й підстилки.

Під час вирощування ремонтного молодняку велику увагу звертають на його збереженість. Від останньої значною мірою залежить ефективність бройлерного виробництва, зокрема кількість одержаної продукції.

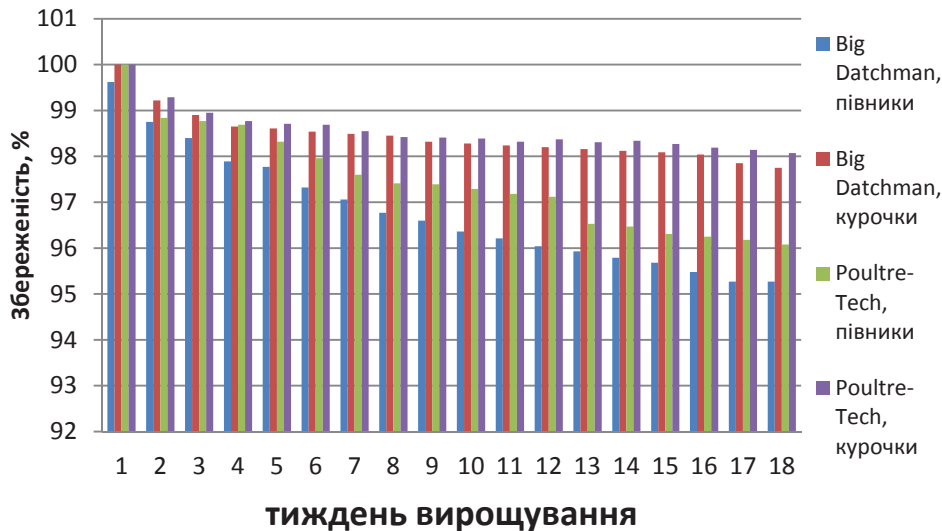

Рис.2. Збереженість ремонтного молодняку м'ясних курей

Аналізуючи рисунок 2, видно, що протягом другого тижня вирощування збереженість курочок становила 99,22% – досить високий показник. На кінець періоду вирощування він знизився до 97,75%. Під час вирощування ремонтних курочок за використання німецького обладнання досягають високої збереженості поголів'я, а за використання угорського обладнання вона становила 99,29% на початку вирощування, а на кінець періоду – 98,07%.

Порівнюючи вирощування ремонтних півників, визначено, що за використання обладнання «Poultre-Tech» порівняно з «Big Datchman» збереженість птиці на початку вирощування була вищою на 0,38%, а в кінці періоду – на 0,81%.

Годівля займає досить важливе значення в процесі вирощування молодняку, бо від правильної годівлі значною мірою залежить розвиток ремонтного молодняку, що в майбутньому впливає на продуктивність батьківського стада.

За використання різного обладнання для годівлі, що відрізняється у двох фірмах, у наших досліджах було зафіксовано різні витрати кормів.

Витрати кормів (табл.3) на одну голову, переведену у доросле стадо, за використання німецького обладнання були на 1,6 кг нижчими, ніж за використання системи годівлі фірми „Poultry-Tech”. При вирощуванні півників різниця становила 1,4 кг .

Таблиця 3. - Витрати кормів за вирощування ремонтних курочок, г/гол/добу

Тиждень вирощування	За рекомендацією фірми-оригінатора	«Big Datchman»		«Poultre-Tech»	
		курочки	півники	курочки	півники
1	20	18,7	19,2	20,7	24,1
2	35	27,1	32,4	33,0	39,9
3	39	34,5	41,6	38,8	49,8
4	42	37,9	48,2	42,3	53,1
5	45	43,4	55,2	46,0	57,7
6	48	47,2	63,0	51,3	64,6
7	51	52,8	69,7	56,0	71,8
8	52	55,3	75,3	59,9	77,7
9	54	58,1	79,7	62,2	80,4
10	56	59,7	81,7	65,0	83,5
11	57	61,8	83,6	66,8	85,6
12	58	64,1	86,2	68,5	87,2
13	59	65,2	87,5	69,5	88,9
14	61	66,5	88,6	71,1	90,1
15	65	67,3	89,2	73,3	93,4
16	71	71,4	89,8	78,4	95,9
17	78	79,3	90,3	82,6	98,7

При роздачі кормів за використанням обладнання „Poultry-Tech” фронт годівлі збільшується в кілька разів, і навіть слабка птиця може в достатній кількості його споживати, крім цього, вона більше рухається, краще розвивається. У зв'язку з частішим ворухінням підстилка сухіша і менше виділяється аміаку. Цей фактор важливий при виборі типу обладнання.

Висновки та пропозиції. 1. За використання обладнання закордонного виробництва «Big Datchman» та «Poultre-Tech» при вирощуванні ремонтного молодняку м'ясних курей досягаються високі показники росту і збереженості птиці за оптимальних витрат корму, але є певні відмінності між показниками.

2. Жива маса ремонтних курочок у кінці вирощування перевищувала рекомендовану фірмою-оригінатором, але за використання обладнання «Poultre-Tech» вона була вищою від рекомендованої на 6,4%, а за використання обладнання «Big Datchman» – на 7,4%.

3. Жива маса півників до 11-тижневого віку була меншою за рекомендовану фірмою-оригінатором, а починаючи з 12-ти- тижневого віку – більшою в обох варіантах вирощування, тобто незалежно від типу обладнання.

4. Однорідність стада курочок і півників упродовж усього періоду вирощування була більшою у пташниках, де використовувалося обладнання „Poultre-Tech”, різниця становила 1,5% у стаді курочок і 3,7% у стаді півників.

5. Збереженість молодняку впродовж усього періоду вирощування була вищою у групах, де використовувалося обладнання „Poultre-Tech”, перевага по курочках складала – 0,32%, по півниках – 0,59%.

6. Загалом, на наш погляд, доцільніше вирощувати ремонтний молодняк за використання угорської фірми „Poultry-Tech”.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Мельник Б. Стан та резерви збільшення обсягів виробництва продукції птахівництва // Тваринництво України. – 2002. - №2. – С.10-12.
2. Фисинин В.И. Ресурсосберегающие технологии и конкурентноспособность отрясли // Птицеводство. – 2002. -№ 1. – С.2-5.
3. Пабат В.О. До підсумків року: успіхи галузі птахівництва // Сучасне птахівництво. – 2006. - № 1. – С.2 – 6.
4. Степаненко І.А Характеристика генетичних ресурсів птиці у птахо господарствах України // Сучасне птахівництво. – 2009.-№ 8 (81) – С.5-9.

УДК 330.322.1:338.43**ЗАСТОСУВАННЯ ЛОГІСТИЧНОЇ КОНЦЕПЦІЇ В ПРОЕКТУВАННІ СИСТЕМИ ЕЛЕКТРОПОСТАЧАННЯ ДЛЯ АВТОНОМНОГО АГРАРНОГО СПОЖИВАЧА**

*Афонченкова Т.М. – к. е. н., доцент,
Масенко Б.П. - к. т. н., доцент,
Європейський університет*

Постановка проблеми. Оптимізація вироблення та розподілу енергетичних ресурсів, підвищення ефективності їхнього використання суб'єктами господарської діяльності в аграрному секторі економіки є актуальною проблемою його подальшого розвитку. У даній роботі з позиції логістичного підходу досліджується система електропостачання для аграрного споживача в енергетичному комплексі країни.

Стан вивчення проблеми. Логістика в економіці передбачає керування матеріальними й фінансовими потоками, тобто єдиним потоковим процесом [1]. Удосконалення логістичних операцій в електроенергетичному комплексі є одним з основних завдань, що визначають ефективність виробничо-комерційної діяльності суб'єктів у системі електропостачання. Упровадження логістичного менеджменту в практику енергетичної галузі відкриває нові можливості для вдосконалення нормування витрат і виробітку електроенергії [2].

Серед основних положень концепції енергетичної стратегії України на сучасному етапі і в майбутньому є кардинальне зменшення енергоємності ВВП за рахунок істотного підвищення ефективності використання енергоносіїв та скорочення виробництва з високими енерговитратами. Неможливо погодитися з тим, що енергоємність одиниці ВВП в Україні в 2-3 рази вища, ніж у країнах Євросоюзу. Україна посідає шосте місце у світі за споживанням природного газу й третє - за обсягами його імпорту. Така ситуація об'єктивно обмежує конкурентоспроможність національного виробництва та гальмує шлях поступового розвитку сільгосп виробництва. Основою політики енергозбереження має стати формування відкритого, позбавленого адміністративного і кримінального впливу, ринку енергоносіїв, на якому енергоресурси будуть